

Astetta alemmas

ja kuulumisia kuluttajien energianeuvonnasta

Kati Laakso, Motiva Oy

16.11.2022

ASTETTA ALEMMAS

A stylized icon of a person with their arms raised in a 'V' shape, positioned to the right of the main text.

Motiva, Energiavirasto, työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristöministeriö, valtioneuvoston kanslia, Sitra

Riittääkö energia?

Nyt vaan päät kylmänä.

**Kampanja käynnistyi 10.10.
Energiansäästöviikolla
ja jatkuu läpi lämmityskauden.**

Kampanjan tavoitteet

Lyhyen aikavälin tavoite

Saada yli 95 % Suomen kotitalouksista säästämään energiaa sekä leikkaamaan kulutustaan huippukulutus-tunneilta 5 %:lla.

Pitkän aikavälin tavoite

Pysyvästi alhaisempi energiankulutus ja sähkön kulutushuippujen madaltaminen.

VNK:n Kansalaispulssi 1 x kk

Fingrid ennakkolaskelma
sähkönkulutuksesta kk:n 1. pv

Energiateollisuus kuukausitilasto

Tilastokeskus Energian hankinta
ja kulutus -tilastot

A young boy is lying under a light-colored blanket, looking up at the camera. He is holding a small flashlight in his right hand, which is turned on, casting a bright light on his face and the book he is holding in his left hand. The scene is dimly lit, with the primary light source being the flashlight.

Kampanja on vastaus vaikeaan energiatilanteeseen

Astetta alemmas käynnistettiin vaikeassa energiatilanteessa, jotta suomalaiset saavat:

- 1) tietoa **nopeavaikutteisista** energiansäästökeinoista
- 2) tietoa mahdollisuuksistaan **ehkäistä** mahdollista sähköpulaa

Huoli energian hintojen noususta oli jo kannustanut suomalaisia tekemään energiatekoja ja asenteet energiansäästöön olivat poikkeuksellisen myönteiset:

- Syyskuussa 87 % suomalaisista ilmaisi tehneensä yhden tai useamman energiansäästötoimen (Kansalaispulssi 10/22)
- Syyskuussa sähkönkulutus väheni 7 % ja lokakuussa 8 % edellisen vuoden vastaavaan aikaan (Fingrid)
- Kuluttajien sähkönkäyttö laskenut syyskuussa 13,5 % vuoden takaiseen verrattuna (Energiateollisuus, kuukausitilastotiedote)

Tietoa haetaan ennätyksellisesti

- Kampanjan medianäkyvyys on erinomainen: lähes 700 julkaisua perinteisessä mediassa ja verkossa lanseerauksesta (25.8.) lähtien ja aloituspäivästä (10.10.) 260 julkaisua
- Motivan asiantuntijat ovat syksyn aikana vastanneet energiansäästöön ja kampanjaan liittyen yli 350 median yhteydenottoon
- Kampanjasivustolla kolmessa viikossa 120 000 sivukatselua
- Kahden viikon some-kampanja näkyi yli 800 000 päätelaitteessa (2,5 milj. näyttöä)
- Googlessa astetta alemmas -haulla saa yli 62 000 osumaa
- 90 % enemmän verkkovierailuja Motivan pääverkkopalvelussa – energiansäästö, varautuminen ja energianeuvonta, kuluttajien yhteydenottoja eri kanavista moninkertaisesti tavanomaiseen verrattuna ja Motivan energianeuvonnassa kontakteja elokuussa yhtä paljon kuin edellisenä vuonna yhteensä
- Kampanjasta on raportoitu kansainvälisesti ainakin Ruotsissa, Isossa-Britanniassa, Ranskassa, Yhdysvalloissa, Kanadassa, Kiinassa, Japanissa ja Vietnamin.

Energianeuvonta vastaa

Tammi-kesäkuussa energianeuvontaa saaneet kotitaloudet ja taloyhtiöt tekivät energiatehokkuustoimia, joilla säästetään yli kolmensadan sähkölämmitteisen omakotitalon vuosikulutuksen verran energiaa.*

1. Lämmityksen energiatehokkuuden parantaminen ja lämmitysmuodon vaihdot
2. Aurinkosähkö
3. Ilmalämpöpumppu, käyttö
4. Vedenkulutus, -mittaus ja -vastikkeet
5. Yleinen energiansäästö, sähkösopimukset

Suosittelupisteet: 4,2/5

**) Neuvontaa saaneille tehdään 2 krt/v kysely, jonka avulla seurataan energiatehokkuustoimien toteuttamista ja neuvonnan hyödyllisyyttä.*

Esimerkkejä kampanjan kärkiviesteistä

Astetta kevyempi kaasujalka

ASTETTA ALEMMAS

ASTETTA ALEMMAS

Jotta energiaa riittää meille kaikille.

SEURAA KULUTUSTA JA TOIMI

ALENNA REILUSTI LÄMPÖTILAA HUONEISTA, JOISSA EI OLESKELLA

KÄYTÄ LÄMPÖPUMPPUA ENERGIATEHOKKAASTI, POLTA KUIVAA PUUTA

SAUNO RIPEÄSTI 70-80 °C

TASAA SÄHKÖN KÄYTTÖÄ

AJA TALOUDELLISESTI JA VAIN VÄLTÄMÄTÖN

LYHENNÄ SUIHKU-AIKAA

SULJE SÄHKÖ-LAITTEET

Lisää energiansäästövinkejä: astettaalemmas.fi

Astetta säästävämpi taloyhtiö

Jotta energiaa riittää meille kaikille.

SÄÄSTÄ ENERGIAA KOTONA

Mittaa ja säädä huonelämpötilat

- Asuinhuoneet -20 °C, makuuhuone -18-20 °C
- Sisää huonekalut ja verhot pois patterin edestä.

Säädä kylpyhuoneen mukavuuslämmitystä

- Poista kum lattia tuntuu liian lämpimältä paljasta jalkaa vasten.
- Sulje lämmitys, kun olet useamman päivän poissa kotoa.

Lyhennä suihkuaitoa

- Väitä lämpimän käyttöveden tarpeetonta valutusta.
- Sulje hana saippuoinnin ajaksi. Pyri 2-3 minuutin suihkutteluajkaan.

Huolehdi riittävästä ilmanvaihdosta

- Tarkista, että tulolämpötilat ovat talvisennoissa. Puhdista venttiilit ja suodattimet. Poista myös lestuulettimen suodattimet.
- Säädä koneellista ilmanvaihtoa tarpeen mukaan ja hyödynnä poistoilmoitusta.
- Tarkista, että tulolämpötilat jälkilämmityksen säätö on -17 °C.
- Ilmanvaihtoa ei saa tukkia tai sulkea missään tilanteessa.

Ripeät löytyt +70-80 °C:ssä

- Mene löyryyn heti, kun sauna on lämmin, ja sammuta kiuas välittömästi saunomisen pätyttyä.
- Tiivistä perheen saunavuoroja, älä lämmitä tyhjää saunaa.

Säästä sähköä käyttäessä arkinen kulutushuipusta

- Vältä auton lämmitystä ja latausta sähkösauna, lattialämmityksen ja uunin käyttöä arki-aikoina klo 8-10 ja arki-iltoin etenkin 16-17 ja 19-20 aikana.
- Käynnistä ja käytä suuritehoisia laitteita vuorotellen.

TALOYHTIÖSSÄ SÄÄSTÄMME ENERGIAA mm.:

- Aleuttamalla lämpötilaa porrashuoneista ja varastoista
- Tiivistämällä saunavuoroja ja aleuttamalla kyläilmoitusta.
- Tarkistamalla ja vaihtamalla ikkunoiden ja ovien tiivisteet.
- Tarkistamalla ja säätämällä kiinteistön ilmanvaihtoa.
- Vaihtamalla kaikkien sisä- ja ulkovalaistuksen energiatehokkaat leuit.
- Varmistamalla, että lämmitys on sekä energiatehokasta että riittävä.

ASTETTA ALEMMAS

Lisää energiansäästövinkejä osoitteessa: astettaalemmas.fi

Käännä astetta alemmas, jotta energiaa riittää meille kaikille

Taällä pohjoisessa olemme tottuneet siihen, että välillä tulee kylmää kyytiä.

Me tiedämme miltä tuntuu sysipimeä marraskuu tai hyinen puhuri idästä.

Mutta tuli mitä vain, se ei vie meidän energiaamme. Ollaan ihan viileesti vaan.

ASTETTA ALEMMAS

Näin säästät energiaa:

Astetta alempi huonelämpötila

Astetta lyhyempi suihku

Astetta parempi kulutus

Lisää energiansäästövinkejä astettaalemmas.fi

Astetta matalampi lattialämpö

ASTETTA ALEMMAS

Astetta alempi huone-lämpötila

ASTETTA ALEMMAS

Astetta paremmin varauduttu

Tavoite: oppia ymmärtämään sähköpulaan johtavia syitä ja varautua mahdollisiin sähkökatkoihin

Sähkön jakelukeskeytykset ovat mahdollisia, kun kulutus ylittää sähkön tuotannon ja tuonnin. Näin voi käydä pitkien ja tuulettomien pakkasjaksojen aikana tai tuotannon ja jakelun häiriötilanteissa.

- Pienennä sähköpulan riskiä omilla sähkönkäyttötavoillasi etenkin huippukulutustuntien aikana sekä aina, kun viranomaiset tai energiayhtiö tiedottaa uhkaavasta sähköpulausta.
 - Yleiset huippukulutustunnit ovat arkisin klo 8-10 ja 16-20 (usein suurin kuulutus 16-17 ja 19-20 välillä). Siirrä kulutusta toiseen ajankohtaan.
 - Käynnistä ja käytä myös huippukulutustuntien jälkeen suuritehoisia laitteita vuorotellen.
- Lataa puhelimeesi Fingridin Tuntihinta-appi ja seuraa sähkön hintaa, joka reagoi sähkön tarjonnan ja kysynnän tilanteeseen.
- Varmista, että energiayhtiölle ilmoittamasi yhteystiedot ovat ajan tasalla. Näin saat nopeasti tiedon uhkaavasta sähköpulausta tai jakelukeskeytyksestä.
- Tutustu 72tuntia.fi-varautumissivuston ohjeisiin ja toimi ohjeiden mukaisesti.

**Järjestäjät kutsuvat kaikki
suomalaiset mukaan.
Mikä on teidän energiatekonne?**

Yli 790 kampanjakumppania 128 kuntaa

Astetta alemmas -kampanja toimii alustana, joka kutsuu
**kaikki suomalaiset kodit, yritykset,
järjestöt, kunnat, koulut ja oppilaitokset**
tekemään yhdessä energiatekoja.

Kumppaneiden energiateot:

www.astettaalemmas.fi/energiateot

Alueellinen energianeuvonta 18 maakunnassa jalkauttaa
kampanjaa ja on kumppaneiden tukena.

Astetta alemmas kampanjalupauksia

YRITYKSET

- Sisälämpötilojen laskeminen on selkeästi yleisin konkreettinen lupaus
- Listoilla paljon myös ilmanvaihdon käyntiaikojen muutoksia
- Valaistukseen liittyvät toimet:
- valaistuksen parempi ohjaus
- mainos/ulkovalojen käyttöajoista nipistäminen ja valotehon laskeminen
- Sähkön käytön ajoittamista tai siirtoa pois huippukulutustunneilta
- Henkilöstön opastaminen, kannustaminen ja sitouttaminen - toimia ideoidaan yhdessä.
- Aktiivista viestintää toimista
- Kisoja ja tapahtumia

KUNNAT

- Sisälämpötilojen alentaminen (usein poislukien päivähoito/vanhuspalvelut/terveydenhuolto)
- Ilmanvaihdon optimointi
- Kiinteistöjen valaistuksen ja katuvalaistuksen ohjaus
- Investoinnit led-valaisimiin
- Sähkön käytön ajoitus
- Tilojen käyttöasteen optimointi
- Liikuntapaikkojen säästötoimet
- Uimahallien allaslämpötilan alentaminen ja saunojen käytön rajoitus
- Aktiivinen tiedotus energiansäästötoimista
- Oman henkilökunnan ja kaupunkilaisten kannustus säästämään omilla toimillaan energiaa.

Kumppanimateriaalit

Astetta alemmas -kampanja tarjoaa mukaan ilmoittautuneille kumppaneille viestintämateriaaleja. Osa materiaalista myös ruotsiksi ja englanniksi.

Materiaalit painottuvat kuluttajille ja taloyhtiöihin suunnattuihin aineistoihin: kuvakortteja someen, julisteita, kuvia, ilmoituksia, julisteita.

Saatavana myös **Osaatko joustaa?** -pelin upotuskoodi – peliä on kahdessa viikossa pelattu 6000 kertaa.

Seuraa kampanjan Perjantaipostia!

Miten tästä eteenpäin?

Talvi on vasta edessä

Tuhannen taalan kysymys: Miten kuluttajien tahtotila energiansäästöön säilyy läpi talven?

- Valtaosa Kansalaispulssiin vastanneista sanoo tietävänsä, miten energiaa voi säästää. Tehdäänkö kotona vaikuttavia toimenpiteitä?
- Osallistuvatko myös ”vanhat” sopimusasiakkaat kulutusjoustoon ja energiansäästöön, jos sähkö vaikuttaa edulliselta verrattuna pörssihintaan?
- Tuleeko eteen kyltymispiste tai energiansäästöuupumus, jolloin kuluttaja kokee jo tehneensä kaikkensa?
- Aiheuttaako korkea energian hinta ja yleinen elinkustannusten kohoaminen energiastressiä ja toivottomuutta, jolloin henkinen ilmapiiri muuttuu kielteiseksi?
- Mitä ulkoisia uhkia ja ennalta-arvaamattomia tapahtumia talvi tuo tullessaan?

Kampanjan askelmerkkejä tästä eteenpäin

Kampanja lisää kuluttajien ymmärrystä kulutusjoustosta ja energiankäytön uudesta ajasta.

- Vaikka kampanjaa lähdettiin suunnittelemaan energiansäästönäkökulmasta, siihen liitettiin pitkän tähtäimen tavoitteena kuluttajien valistaminen kulutusjoustosta.
- Kampanjan alusta alkaen sähkönkäytön ajallinen siirtäminen on ollut yksi opastettava asia. Nyt sen osuutta näkyvyydessä tullaan lisäämään.
- Sähköpulaa ennaltaehkäiseviin toimenpiteisiin, sähköpulariskiін ja varautumiseen liittyvää viestintää vahvistetaan.
- Viestinnällisenä jatkumona *Energiankäytön uusi aika*: energiatehokkuuden parantaminen pitkäjänteisesti energiaremonteilla ja kulutusjoustolla esimerkiksi kotiautomaation tai palvelujen avulla.

Joulukampanja tulossa

Tavoitteena huippukulutuksen leikkaaminen ja energiansäästö jouluvalmisteluissa ja joulunvietossa – siis sähköpulan ennaltaehkäisy.

- Kampanja käynnistyy marraskuun loppupuolella ja sisältää jouluisia viestintäaineistoja ja kampanjamateriaaleja – myös kumppaneiden käyttöön
- Kampanjan kumppanina Kuluttajaliitto (ruokahävikki)
- Seuraa kampanjan perjantaipostia, niin saat lisätietoa

Kysyttävää tai ehdotuksia?

Tutustuthan ensin kampanjan esittelysivuun
www.motiva.fi/energiansaastokampanja

Jos et löydä sieltä vastausta sinua askarruttavaan asiaan,
laita meille sähköpostia kampanjat@motiva.fi, niin olemme
sinuun yhteydessä.

Kampanjan koordinointi

Motiva

Kati Laakso

viestintäjohtaja

kati.laakso@motiva.fi

Motiva Oy

Päivi Suur-Uski

asiantuntija

paivi.suur-uski@motiva.fi

Motiva Oy

Leila Timonen

viestintäpäällikkö

Leila.timonen@motiva.fi

Motiva Oy

ASTETTA
ALEMMAS

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

energiavirasto

Motiva

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

VALTIONEUVOSTON KANSLIA
STATSRÅDETS KANSLI

SITRA

motiva.fi